

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол №1 від 29.08.2025

Навчальна програма «Мистецтво 6 клас»

**Навчальна програма укладена на основі Модельної програми «Мистецтво. 5-6 класи»
(інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Кондратова Л. Г.),
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від
08.03.2023 № 254).**

**Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Мистецтво» інтегрованого курсу для 6 класу
закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л.Г.)**

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Вимоги щодо обов'язкових результатів навчання, які забезпечує вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво».

1. Метою мистецької освітньої галузі є цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення

власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження;

розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

2. Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі.

1. Вільне володіння державною мовою.

Уміння: грамотно висловлювати українською мовою в усній чи письмовій формі свої враження від мистецтва; чітко формулювати судження, міркування; дискутувати щодо мистецьких явищ та інформації про мистецтво, отриманої з різних джерел; ділитися творчими ідеями, коментувати та оцінювати власні художні результати і творчість інших осіб; шукати художню літературу та літературу мистецького спрямування для читання й пізнання нового та отримання задоволення.

Ставлення: усвідомлення національної ідентичності через українське і світове мистецтво; цінування української мови як основи національного мистецтва (літератури, театру, кіно тощо); готовність активно користуватися українською мовою під час спілкування на теми мистецтва.

2. Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами.

Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) мовою.

Уміння: грамотно висловлювати в усній і письмовій формі свої враження від мистецтва; чітко формулювати судження, міркування із застосуванням відповідної лексики; дискутувати щодо мистецьких явищ та інформації про мистецтво, отриманої з різних джерел; ділитися творчими ідеями, коментувати та оцінювати власні художні результати і творчість інших осіб; добирати художню літературу та літературу мистецького спрямування для читання й пізнання нового та отримання задоволення.

Ставлення: усвідомлення своєї етнічної самобутності та української національної ідентичності; сприйняття культурного різноманіття світ у через мистецтво.

Здатність спілкуватися іноземними мовами.

Уміння: використовувати іншомовні джерела інформації про мистецтво та іншомовну мистецьку термінологію.

Ставлення: шанування культурного різноманіття, усвідомлення широких можливостей у творчій діяльності зі знанням іноземних мов; усвідомлення необхідності популяризації іноземними мовами культурних надбань України.

3. Математична компетентність.

Уміння: застосовувати математичні поняття і категорії як інструменти під час створення художніх робіт; використовувати математичні знання для пояснення художньої виразності творів, логіки, структури художньої форми; аналізувати твори мистецтва та створювати власні художні твори за правилами художньої композиції; здійснювати у разі потреби розрахунки для встановлення пропорцій, відношень між величинами, створення об'ємно-просторових композицій, запису ритму, створення сценічних композицій тощо; створювати сценічні композиції, різноманітні художні продукти із використанням медіаресурсів; актуалізувати за допомогою мистецтва математичні поняття і категорії; вибудовувати логіку презентації власних проєктів.

Ставлення: усвідомлення взаємозв'язків математики і мистецтва як універсальних мов на прикладах творів різних видів мистецтва; усвідомлення взаємозумовленості художньо-образного та математичного мислення у становленні особистості; розуміння впливу художнього пізнання на розвиток математичних здібностей і вмінь.

4. Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій.

Уміння: спостерігати і відтворювати довкілля в художніх образах засобами різних видів мистецтва; аналізувати роль людини в соціокультурному просторі та її відображення в мистецтві; використовувати технічні засоби для втілення художніх ідей з урахуванням постійного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій; застосовувати знання з природничих наук та використовувати природні ресурси для творчості; застосовувати мистецькі знання і вміння для естетизації навколишнього середовища, розширювати діапазон емоційних переживань через сприйняття довкілля.

Ставлення: сприйняття довкілля і знання з природничих наук як об'єктів для художньо-образної інтерпретації; розуміння естетичних якостей технічних винаходів, усвідомлення взаємовпливу знань природничих наук, техніки, технологій і мистецтва (на прикладі дизайну, ландшафтної архітектури, звукозаписів, сценічних ефектів тощо), художнє осмислення людського досвіду.

5. Інноваційність.

Уміння: виявляти креативність у різних сферах життєтворчості, критично оцінювати та інтерпретувати явища культури з урахуванням взаємодії традицій та інновацій; пропонувати неординарні способи виконання творчих завдань, розвивати критичне мислення щодо власної художньо-творчої

діяльності; генерувати і впроваджувати нові мистецькі ідеї у різних сферах життєдіяльності.

Ставлення: відкритість до інновацій і передбачення їхнього позитивного результату, ініціативність щодо участі в мистецьких заходах, творенні нових культурних продуктів; прагнення творчої самореалізації, вираження креативності; відповідальність за особистий і спільний результат у мистецьких проєктах; виявлення прагнення до сталості результату, мультиплікаційності результату; демонстрування впевненості в собі, визначення перспективи діяльності.

6. Екологічна компетентність.

Уміння: використовувати взаємодію “людина — природа” для вираження мистецькими засобами власних емоцій, почуттів, переживань; запобігати негативним впливам інформації на власний емоційний стан; поширювати засобами мистецтва ідеї свідомого споживання.

Ставлення: усвідомлення необхідності гармонійної взаємодії людини і довкілля; сприйняття довкілля як об'єкта для художньо-образної інтерпретації, виявлення емоційно-ціннісного ставлення до життєвого простору, сприйняття природи як естетичного об'єкта.

7. Інформаційно-комунікаційна компетентність.

Уміння: застосовувати цифрові технології для створення, презентації і популяризації художніх образів, мистецьких ідей; визначати художню цінність цифрового контенту; добирати та опрацьовувати художню інформацію у пошуково-дослідницькій і соціокультурній діяльності для пізнання і творення мистецтва; переводити художню інформацію з цифрового формату в нецифровий і навпаки; використовувати інформаційні технології для здобуття мистецької інформації та формування власного мистецького простору; вирізняти маніпулятивну квазімистецьку інформацію, запобігати негативним інформаційно-технологічним впливам на власний культурний розвиток; оцінювати художню якість створеного цифрового продукту.

Ставлення: усвідомлення естетичного потенціалу цифрових технологій для художньо-творчого самовираження, обробки, поширення мистецьких творів і здійснення віртуальних мистецьких подорожей; розуміння ролі мистецьких засобів у впливі медіатекстів на свідомість людини.

8. Навчання впродовж життя.

Уміння: визначати власні художні інтереси та потреби, виявляти мобільність у пізнанні мистецьких явищ і процесів; сприяти розвитку інтересу до мистецтва протягом життя; розвивати емоційний інтелект; вибудовувати перспективу художнього самовдосконалення, планувати та організовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва, самовираження через мистецтво; критично оцінювати та аналізувати результати власної творчої діяльності, раціонально використовувати час для задоволення культурних потреб; здобувати, опрацьовувати мистецьку інформацію.

Ставлення: усвідомлення власних потреб і досягнень у художньому самовираженні; побудова позитивних векторів власної життєвої стратегії; поглиблення власної мотивації творити, інтелектуально розвиватися, зокрема у процесі художнього пізнання; розуміння місії мистецтва у власному житті та впливу мистецької діяльності на успішну самореалізацію, психологічну стабільність; виявлення готовності до пошуку нових способів художнього пізнання; отримання задоволення від спілкування за допомогою мистецтва в різних культурних середовищах.

9. Громадянські та соціальні компетентності.

Громадянські компетентності.

Уміння: виробляти активну позицію у творенні естетичного середовища; ефективно взаємодіяти для реалізації громадських мистецьких проєктів; критично аналізувати та оцінювати мистецькі явища як засіб впливу на формування громадянського суспільства; брати участь у культурному житті України, бути причетним до соціокультурних, суспільних та історичних процесів.

Ставлення: шанування національної ідентичності через пізнання українського мистецтва у світовому контексті; усвідомлення причетності до соціокультурних, суспільних та історичних процесів; розуміння значення загальнолюдських цінностей; дбайливе

ставлення до народних мистецьких традицій рідного краю та виявлення поваги до надбань інших культур; виявлення активної громадянської позиції у збереженні культурного різноманіття, в утвердженні рівності як основи демократії та визнання особливостей різних культур; шанування досягнень українців у мистецькій і науково-дослідницькій діяльності.

Соціальні компетентності.

Уміння: визначати роль мистецтва в соціокультурному просторі; оцінювати соціально-економічні результати культурної діяльності; виявляти партнерські якості, солідарність, зацікавлення в спільному розв'язанні соціальних проблем засобами мистецтва; підтримувати громадські проєкти в культурній сфері.

Ставлення: розуміння важливості мистецтва для соціального розвитку, виявлення поваги до прав і свобод людини як загальнолюдських цінностей, зокрема до свободи слова і думки, втілених у мистецтві; готовність брати участь у волонтерському русі, зокрема в мистецько-просвітницькій діяльності.

10. Культурна компетентність.

Уміння: орієнтуватися в культурному різноманітті, визначати вияви взаємодії між різними культурами та усвідомлювати їхній внесок у сталий розвиток суспільства; аналізувати способи вираження і передачі ідей у різних культурах за допомогою мистецтва; розвивати власну емоційно-почуттєву сферу на основі сприйняття мистецтва і художньо-творчої діяльності; інтерпретувати, давати естетичну оцінку явищам і об'єктам навколишнього середовища; створювати художні образи засобами різних видів мистецтва; продукувати ідеї та реалізувати їх; відповідально ставитися до інтелектуальної і культурної власності; визначати різні способи художньої комунікації між суб'єктами мистецького діалогу; розуміти значення комунікації в креативних індустріях.

Ставлення: усвідомлення загальнолюдських, естетичних і художніх цінностей, транслятором яких є мистецтво різних регіонів світу; виявлення пошани до мистецького надбання українського народу і гордості за нього, поваги і толерантного ставлення до культурного різноманіття регіонів світу; усвідомлення власної ідентичності у світовій культурній спадщині; потреба пропагування національної культури через власну мистецьку діяльність; розуміння необхідності збереження художнього надбання людства; розуміння важливості естетичних чинників у повсякденному житті.

11. Підприємливість та фінансова грамотність.

Уміння: визначати цілі, планувати і досягати їх; виявляти творчу ініціативу і сприяти її реалізації, зокрема через утілення в практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній); використовувати в пошуковій діяльності різні джерела інформації; працювати в команді для виконання художньо-творчих завдань з урахуванням основ культурного менеджменту; знаходити мистецькі форми самовираження в креативних індустріях (економічній діяльності); пояснювати на прикладах реалізації мистецьких проєктів, фестивалів, виставок значення інвестицій у культуру; оцінювати практичне втілення мистецьких проєктів; реалізовувати мистецькі проєкти; презентувати власні надбання.

Ставлення: виявлення активності в процесі пізнання мистецтва; усвідомлення важливості творчої діяльності для самореалізації особистості; прагнення участі в мистецьких заходах і подіях; засудження плагіату; виявлення здатності мислити творчо; сприйняття мистецького твору як форми самовираження людини; демонстрування готовності до партнерства у творчому процесі, самостійності та мобільності у творенні ідей та прийнятті рішень; генерування нових ідей та ініціатив, втілення їх у життя для забезпечення власного добробуту і розвитку суспільства.

3. Базові знання

Мистецька грамотність: художня творчість; твір мистецтва; художній образ як категорія мистецтва; види мистецтва; засоби виразності різних видів мистецтва; загальномистецький словник (тема/сюжет, ритм, гармонія, композиція, контраст, форма тощо); жанри мистецтва; художні стилі й напрями; зміст і смисл у творі мистецтва; читання мистецького тексту; народне і професійне мистецтво; автентичність; стилізація; взаємодія/синтез мистецтв; дизайн; новітні технології в мистецтві; медіамистецтво; взаємовплив мистецтва і науки; культурне різноманіття.

Мистецька діяльність: художня ідея та її втілення; креативність; способи творення художніх образів у різних видах мистецтва; виконавство (хор, соло, ансамбль, гра на музичних інструментах, танець; акторська майстерність тощо); творення візуальних/аудіовізуальних образів (малювання, ліплення, просторове проєктування, декоративні техніки/художні ремесла, екранні образи тощо); мистецький проєкт; мистецькі професії; мистецтво і технології(штучний інтелект, робототехніка тощо).

Мистецька комунікація: вплив мистецтва на особистість; діалог у мистецтві; емоційне та раціональне в мистецтві; форми зберігання мистецтва (усна традиція, запис художнього тексту (нотного, хореографічного, літературного тощо), екранізація, аудіо-, фото-, відеофіксація, музейний простір, колекціонування тощо); медіатекст; сучасні способи і засоби художньої комунікації; нові виміри існування мистецьких творів (інтерактивність, мультимедійність, масмедійність, гіпертекст тощо); сучасні комунікаційні та комунікативні технології; джерела інформації про мистецтво.

Освітня мета вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво 6 клас»

Метою програми є цілісний різнобічний розвиток успішної особистості учня у процесі формування мистецької грамотності опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації в міжкультурному комунікаційному просторі; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в сфері мистецької діяльності та комунікації; розкриття творчого потенціалу, залучення до культурних мистецьких подій та процесів в Україні.

Досягнення поставленої мети досягається за умови дотримання таких завдань загальної мистецької освіти:

- виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб;
- формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв;
- розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ;
- стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації;

- розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу;
- формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі, які передбачають, що учень:

- опановує різні види, жанри та стилі мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва;
- розвиває художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;
- пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект;
- використовує інформаційне й цифрове середовище у власній творчості та художній мистецькій комунікації.

Для досягнення очікуваних результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі програмою пропонуються такі види мистецької діяльності:

Музична складова інтегрованого курсу

Сприймання творів мистецтва

Сприймання та інтерпретація різних видів і жанрів творів музичного мистецтва. Аналіз музичної мови, засобів виразності художніх образів, втілення художньої ідеї в творах, способів творення художніх образів у музичних творах, розпізнавання музичних творів, тембрів голосів та тембрів музичних інструментів на слух тощо. Розпізнавання на слух, зорово базових засобів художньої виразності різних видів і жанрів мистецтва, наведення прикладів творів. Сприймання, інтерпретація та аналіз творів театрального, хореографічного мистецтва, кіномистецтва (в т.ч. мультиплікації), циркового мистецтва як прикладів синтезу мистецтв.

Створення художніх образів у процесі виконавської мистецької діяльності

Виконання пісень

Створення художніх образів у процесі виконання пісень (хором, соло, ансамблем, без супроводу — а капела, з акомпанементом, під фонограму), набуття досвіду здійснення вокальної мелодійної та ритмічної імпровізації.

Музикування

Створення художніх образів у процесі музикування-гри на музичних інструментах (традиційних та/або електронних музичних інструментах), набуття досвіду здійснення інструментальної, ритмічної імпровізації.

Рухи під музику

Створення художніх образів у процесі виконання рухів під музику, набуття досвіду здійснення танцювальної творчості (пластичної імпровізації, пластичного інтонування).

Театралізація, інсценізація, ігрова та проєктна діяльність

Створення художніх образів у процесі інсценізації пісень, в театралізованій творчості, набуття досвіду здійснення театралізованої імпровізації, розвиток акторської майстерності, розвиток творчих здібностей в ігровій діяльності, участь у створенні мистецьких проєктів тощо.

Образотворча складова інтегрованого курсу

Сприймання творів мистецтва

Сприймання та інтерпретація різних видів і жанрів творів образотворчого мистецтва (графіки, живопису, скульптури, архітектури, фотомистецтва, дизайну). Сприймання та інтерпретація народних творів художніх промислів та ремесел, творів декоративно-ужиткового мистецтва. Аналіз засобів виразності художніх образів, втілення художньої ідеї у творах, способів творення художніх образів, художньої мови у творах образотворчого мистецтва різних видів та жанрів.

Мистецька художньо-творча діяльність: художньо-творче самовираження в різних видах образотворчої мистецької діяльності: тренувальні вправи, творчі завдання.

Виконання тренувальних, навчальних вправ

Виконання короточасних тренувальних вправ, оволодіння різними образотворчими техніками, створення ескізів, схем; відпрацювання основних елементів для подальшої творчої мистецької діяльності, підготовка до виконання творчих завдань: вправи в повітрі, вправи олівцем, вправи фарбами, вправи на засвоєння прийомів ліплення, виконання ескізів, виконання композиційних схем, аналіз пропорцій, будови тіла, аналіз натурної постановки, пояснення послідовності дій.

Практична мистецька діяльність, виконання творчих мистецьких завдань

Втілення художньої ідеї в процесі мистецької діяльності. Виявлення креативності та набуття досвіду в способах творення художніх образів у різних видах, жанрах образотворчого мистецтва (графіки, живопису, скульптури, архітектури, фотографії, дизайну, декоративно-ужиткового мистецтва тощо). Набуття практичних навичок і досвіду створення візуальних образів (малювання, ліплення, розпис, декорування, просторове проєктування тощо), дотримання основних законів композиції, зображень об'єктів навколишнього світу різними засобами, оволодіння різними образотворчими техніками, створення схем, ескізів, аналіз пропорцій, виконання завдання різними засобами і способами (експериментування, поєднання, візуалізація різними художніми засобами для реалізації мистецьких ідей).

Ігрова та проєктна діяльність

Участь у мистецьких проєктах, пізнання мистецьких професій, залучення до творчих ігрових видів діяльності.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

МАНДРІВКА КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВ

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності	Орієнтири для оцінювання
Тема І. Шляхами українського мистецтва (32 години)			
Шляхами українського мистецтва / Музична складова			
Мистецька грамотність 1.Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва. Пізнає та описує характерні ознаки різних видів та жанрів українського мистецтва; пояснює та розпізнає засоби художньої виразності різних видів та жанрів українського музичного мистецтва. Наводить приклади, порівнює твори різних видів та жанрів українського музичного мистецтва; пояснює цінності, закладені в художньому творі, та коментує своє ставлення до них. Виявляє обізнаність у видах і жанрах музичного мистецтва; орієнтується в особливостях різних видів мистецтва та мистецтва рідного краю.	Подорож шляхами українського мистецтва. Знайомство із шедеврами українського музичного мистецтва різних видів і жанрів. Характерні ознаки українського народного музичного мистецтва. Народна пісня: калейдоскоп видів, тем, композицій. Історія й побут народу в піснях. Обробки українських народних пісень. Народні пісенні традиції України. Народна пісня в сучасній обробці. Шляхами хорової музики України. Хоровий співу народних календарних та побутових обрядах.	Оволодіння характерними ознаками видів та жанрів українського музичного мистецтва. Оволодіння музичною грамотою (за необхідністю для мистецької діяльності). Участь у бесідах, обговореннях, читання мистецького тексту, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок здійснення досліджень самостійно та під керівництвом учителя.	Описує особливості мови різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-1] Пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2] Наводить приклади творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-3] Виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4] Характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2] виявляє обізнаність у календарно-обрядових дійствах як прообразі видів мистецтва [6 МИО 1.1.2-3] Орієнтується в особливостях народного мистецтва рідного краю [6 МИО 1.1.2-4] Цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою[6 МИО 1.2.1-1] Передає враження від творів вербально/ невербально (різними художніми засобами) [6 МИО 1.2.1-2] Виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3] Застосовує у процесі вербальної інтерпретації знайому термінологію, зокрема іноземного походження [6 МИО 1.2.1-4]

Мистецька діяльність 2.Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва. Сприймає твори різних видів та жанрів музичного мистецтва, інтерпретує твори вербально і залучає невербальні засоби. Виокремлює виразні засоби у творах та характеризує характерні ознаки видів та жанрів музичного мистецтва для пояснення власного враження та висловлює власне ставлення до творів мистецтва. Застосовує у процесі вербальної інтерпретації відповідну термінологію. Пояснює цінності, закладені в художньому творі, та коментує своє ставлення до них. Наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв, мистецтва з життям.	Хоровий спів у фольклорних колективах. Шляхами народної української інструментальної музики. Творчість українських композиторів: традиції, новаторства, композиторські школи. Шедеври української професійної інструментальної музики в різновидах образів і жанрів (фортепіанна, камерно-інструментальна, симфонічна). Шедеври української професійної вокальної музики: автори, виконавці. Академічна хорова музика України: традиції та сучасність. Сучасна українська естрадна пісня: палітра образів і жанрів.	Сприймання, інтерпретація творів мистецтва, здійснення аналізу, інтерпретації і критичного оцінювання творів мистецтва. Виконання пісень (в тому числі й народних пісень та їхніх обробок) хором, соло, ансамблем, формування навичок і набуття досвіду та здійснення вокальної (мелодійної), інструментальної ритмічної імпровізації. Музикування, створення музичного супроводу, інструментальної ритмічної імпровізації. Виконання пластичних рухів під	Пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МІО 1.2.1-5] Порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МІО 1.2.2-1] Наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МІО 1.2.2-2] Мистецька діяльність Бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МІО 2.1.1-1] Відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МІО 2.1.1-2] Виконує народні пісні/обробки пісень, створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік [6 МІО 2.1.2-1] Використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо) [6 МІО 2.3.1-2] Використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МІО 2.3.1-4] Бере участь у проектній діяльності [6 МІО 2.3.1-5]
--	---	---	---

Бере участь у виконавській творчості: виконує професійні та народні пісні, а також їхні обробки (в хорі/ансамблі/соло), грає на елементарних музичних інструментах. Імпровізує художніми засобами для реалізації власної мистецької ідеї (вокальна, інструментальна, ритмічна, пластична, театральна імпровізації). Поєднує засоби музики, пластичного інтонування. Порівнює художні образи в різних видах мистецтва з явищами навколишнього середовища; наводить приклади зв'язків між музичним мистецтвом з різними видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям. Спостерігає, досліджує довкілля, використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва, бере участь у проєктній діяльності, використовує цифрові технології для втілення задуму, komponує прості відеоролики. Мистецька комунікація	Теми/сюжети, особливості ритму, динаміки, темпу, гармонії, композиції, форми в інструментальних та вокальних жанрах. Сучасні обробки шедеврів української музики. Шедеври української театральної музики, музика в українському кіно та мультфільмах.	музику, пластична імпровізація. Театралізована творчість, ігрова діяльність, участь у створенні мистецьких проєктів. Створення сценаріїв, інсценізацій, театральних етюдів, участь у мистецьких заходах. Здійснення мистецької комунікації через	Мистецька комунікація
---	--	--	-------------------------------------

3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту. Оцінює власні мистецькі здобутки та власну творчість; демонструє власні досягнення, презентує результати власної творчості публічно. Визначає сильні та слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях. Взаємодіє з іншими особами через мистецтво, бере участь у мистецьких і дослідницьких проєктах, долучається до мистецьких заходів, присвячених жанрам мистецтва; регулює власний емоційний стан засобами мистецтва; пояснює свої вподобання. Створює мистецький медіатекст у процесі художньої комунікації, поширює простий мистецький медіатекст під керівництвом учителя або інших осіб. Шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання.		пізнання себе у взаємодії з різноманітними мистецькими об'єктами на основі оцінювання власних мистецьких здобутків; розвиток емоційного інтелекту, використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації.	Характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями [6 МІО 3.1.1-1] Визначає сильні і слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях [6 МІО 3.1.1-2] Оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх [6 МІО 3.1.1-3] Встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь [6 МІО 3.1.1-4] Презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МІО 3.2.1-1] Аналізує інформацію від інших осіб з метою самовдосконалення (надання/отримання коментарів, пропозицій тощо), реагує на неї [6 МІО 3.2.1-2) Визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МІО 3.2.1-3] Долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників [6 МІО 3.3.1-1] Розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МІО 3.3.1-2] Висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МІО 3.3.1-3] Використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості 6 МІО 3.3.1-4] Пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МІО 3.3.1-6] Ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами
--	--	---	---

			[6 МІО 3.3.1-7] Бере участь в інсценізаціях календарно-обрядових дійств, народних ігор з використанням пісенного матеріалу, танцювальних рухів, елементів костюмів, атрибутів, гриму, інструментального супроводу [6 МІО 3.3.1-8] Пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення [6 МІО 3.4.1-1] Обирає із знайомих твори мистецтва, які найкраще відображають власні емоції [6 МІО 3.4.1-2] Пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МІО 3.4.1-3] Вирізняє художні засоби, які вплинули на враження від сприйнятого твору [6 МІО 3.4.1-4] Визначає улюблені види мистецької діяльності, пояснює, від чого отримує задоволення у своїй творчості [6 МІО 3.4.2-1] Виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МІО 3.4.2-3] Шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МІО 4.1.1-2] Упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МІО 4.1.1-3] Визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МІО 4.2.1-1] Виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації 6 МІО 4.3.1-1]
--	--	--	---

			Виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній мистецькій діяльності авторський продукт [6 МИО 4.3.1-2] Цитує твір із посиланням на автора[6 МИО 4.3.2-1]
Шляхами українського мистецтва / Образотворча складова/			
Мистецька грамотність 1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва Пізнає види та жанри різних видів українського образотворчого мистецтва; розпізнає засоби художньої виразності образотворчого мистецтва; описує, пояснює особливості засобів виразності художнього образу в різних видах і жанрах образотворчого мистецтва. Розпізнає характерні риси різних видів та жанрів образотворчого мистецтва; виокремлює характерні ознаки творів різних видів мистецтва, розрізняє види і жанри, наводить приклади творів образотворчого мистецтва; характеризує особливості технік виконання творів образотворчого мистецтва.	Подорож шляхами українського мистецтва. Знайомство із шедеврами українського образотворчого мистецтва різних видів і жанрів. Калейдоскоп видів і жанрів українського образотворчого мистецтва на прикладах шедеврів (живопис, графіка, архітектура, скульптура, декоративно-ужиткове мистецтво). Подорож Україною. Школи і шедеври українського живопису й графіки. Образний зміст, теми і сюжети шедеврів українського образотворчого мистецтва різних видів та жанрів.	Пізнання творчості українських майстрів образотворчого мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології. Оволодіння мовою, мистецькою термінологією образотворчого мистецтва, знаннями про творчість видатних митців образотворчого мистецтва України. Участь у бесідах, обговореннях, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок здійснення досліджень під	Описує особливості мови різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-1] Пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2] Наводить приклади творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-3] Виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4] Розрізняє види і наводить приклади українського фольклору (музичного, танцювального, ігрового тощо); різновиди українського декоративно-прикладного мистецтва [6 МИО 1.1.2-1] Характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2] Виявляє обізнаність у календарно-обрядових діях як прообразі видів мистецтва [6 МИО 1.1.2-3] Орієнтується в особливостях народного мистецтва рідного краю [6 МИО 1.1.2-4] Виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3] Пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МИО 1.2.1-5] Порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МИО 1.2.2-1]

Мистецька діяльність 2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва. Аналізує, інтерпретує і критично оцінює характерні ознаки різних видів та жанрів образотворчого мистецтва; передає враження від творів вербально/невербально (різними художніми засобами); застосовує у процесі вербальної інтерпретації знайому термінологію. Пояснює цінності, закладені в різних видах та жанрах образотворчого мистецтва, та коментує своє ставлення до них; встановлює зв'язки між жанрами образотворчого мистецтва на основі синтезу мистецтва та життя. Творить різними засобами, в різних художніх техніках і матеріалах; виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну, обирає способи/засоби творення художніх образів в різних видах	Художні образи людей, тварин природи у живописі та графіці. Характерні риси та особливості жанрів живопису й графіки на прикладах шедеврів українського мистецтва. Техніки та композиційні прийоми для створення сюжетно-тематичної композиції в різних жанрах живопису, графіки. Подорож Україною. Творчість архітекторів та скульпторів України: палітра образів, видів, жанрів. Шедеври архітектурних і скульптурних творів в українському мистецтві. Подорож Україною. Майстри українського декоративно-ужиткового мистецтва. Таємниці майстрів, техніки та композиційні прийоми для створення сюжетно-тематичної композиції	керівництвом вчителя. Робота з медіатекстом та електронними джерелами. Сприймання, інтерпретація творів образотворчого мистецтва, здійснення аналізу, інтерпретації і критичного оцінювання художньої мови та художніх образів у творах мистецтва. Виконання тренувальних, навчальних вправ. Практична мистецька творча діяльність із втілення художньої ідеї, набуття досвіду в способах творення художніх образів у різних видах образотворчого мистецтва. Створення візуальних образів (малювання, ліплення, просторове проєктування тощо).	Наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МІО 1.2.2-2] Мистецька діяльність Виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних виступів тощо; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МІО 2.1.1-3] Використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), komponує прості відеоролики [6 МІО 2.1.1-4] Виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму [6 МІО 2.1.1-5] Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МІО 2.2.1-2] У запропонованому вчителем завданні робить спроби виконання нових незвичних прийомів роботи [6 МІО 2.2.1-3] Спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження [6 МІО 2.3.1-1] Пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використанням знань і умінь з інших освітніх галузей [6 МІО 2.3.1-3] Використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МІО 2.3.1-4] Бере участь у проєктній діяльності [6 МІО 2.3.1-5]
---	---	---	---

образотворчого мистецтва. Створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік. Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо). Виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму, імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо)художніми засобами для реалізації власної мистецької ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, бере участь у проєктній діяльності. Спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження. Використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет), komponує прості відеоролики. Мистецька комунікація 3.Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту. Оцінює власні мистецькі здобутки; оцінює власні успіхи та досягнення,	врізних видах декоративно-ужиткового мистецтва. Оглядове знайомство з творчістю українських майстрів фотомистецтва та дизайну.	Експериментування, поєднання, візуалізація різними художніми засобами для реалізації мистецьких ідей, дотримання основних законів композиції,зображень об'єктів навколишнього світу різними засобами. Створює роботи в різних жанрах із використанням цифрових технологій. Участь у мистецьких проєктах, пізнання мистецьких професій. Здійснення мистецької комунікації через пізнання себе у взаємодії з різноманітними	Мистецька комунікація Характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями [6 МІО 3.1.1-1] Визначає сильні і слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях [6 МІО 3.1.1-2]
---	--	---	---

зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх. Демонструє, презентує результати власної творчості публічно; взаємодіє з іншими особами через мистецтво, бере участь в обговоренні творів мистецтва, мистецьких і дослідницьких проєктах, долучається до мистецьких заходів. Обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження. Висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва; регулює власний емоційний стан засобами образотворчого мистецтва, добирає та оцінює джерела інформації про мистецтво: визначає з допомогою вчителя чи інших осіб джерела інформації про мистецтво.		мистецькими об'єктами на основі цінювання власних мистецьких здобутків; розвиток емоційного інтелекту, використання інформаційного середовищау власній творчості та художній комунікації.	Оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх [6 МИО 3.1.1-3] Встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь [6 МИО 3.1.1-4] Презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МИО 3.2.1-1] Аналізує інформацію від інших осіб з метою самовдосконалення (надання/отримання коментарів, пропозицій тощо), реагує на неї [6 МИО 3.2.1-2) Визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МИО 3.2.1-3] Долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників [6 МИО 3.3.1-1] Розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МИО 3.3.1-2] Висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МИО 3.3.1-3] Використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості 6 МИО 3.3.1-4] Складає план своїх дій у створенні колективного художнього продукту [6 МИО 3.3.1-5] Пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МИО 3.3.1-6] Ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МИО 3.3.1-7]
---	--	---	--

			Пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення [6 МИО 3.4.1-1] Обирає із знайомих твори мистецтва, які найкраще відображають власні емоції [6 МИО 3.4.1-2] Пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МИО 3.4.1-3] Визначає улюблені види мистецької діяльності, пояснює, від чого отримує задоволення у своїй творчості [6 МИО 3.4.2-1] За потреби обирає види художньо-творчої діяльності для задоволення [6 МИО 3.4.2-2] Виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МИО 3.4.2-3] Обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження [6 МИО 4.1.1-1] Шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МИО 4.1.1-2] Упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МИО 4.1.1-3] Визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МИО 4.2.1-1] Виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації [6 МИО 4.3.1-1] Виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній мистецькій діяльності авторський продукт
--	--	--	---

			[6 МИО 4.3.1-2] Цитує твір із посиланням на автора [6 МИО 4.3.2-1]
Тема II. Сторінками мистецтва зарубіжжя (38 годин)			
Сторінками мистецтва зарубіжжя/ Музична складова			
Мистецька грамотність 1.Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва. Пізнає та описує, пояснює та розпізнає засоби художньої виразності різних видів та жанрів музичного мистецтва. Розрізняє, наводить приклади творів різних видів та жанрів; виявляє обізнаність у характерних рисах видів жанрів театру, кіномистецтва та мультиплікації. Орієнтується в особливостях мистецьких професій.	Подорож країнами зарубіжжя. Знайомство з палітрою образів творів народної та професійної музики різних народів. Народні пісні й танці в розмаїтті образів та жанрів. Мистецька подорож країнами зарубіжжя. Шедеври вокальної та інструментальної музики зарубіжжя. Знайомство із творчістю зарубіжних композиторів. Видатні виконавці вокальної та інструментальної музики. Жанрове розмаїття та художні образи шедеврів музики. Мистецькі подорожі країнами зарубіжжя. Видатні театри світу. Шедеври театральної музики.	Оволодіння засобами художньої виразності інструментальних видів та жанрів музичного мистецтва. Оволодіння музичною грамотою (за необхідністю для мистецької діяльності). Участь у бесідах, обговореннях, читання мистецького тексту, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок здійснення досліджень під керівництвом вчителя. Самостійна робота з електронними джерелами.	Описує особливості мови різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-1] Пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2] Наводить приклади творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-3] Виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4] Характеризує особливості технік виконання творів [6 МИО 1.1.2-2] виявляє обізнаність у календарно-обрядових дійствах як прообразі видів мистецтва [6 МИО 1.1.2-3] Орієнтується в особливостях народного мистецтва рідного краю [6 МИО 1.1.2-4] Цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою[6 МИО 1.2.1-1] Передає враження від творів вербально/ невербально (різними художніми засобами) [6 МИО 1.2.1-2] Виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МИО 1.2.1-3] Застосовує у процесі вербальної інтерпретації знайому термінологію, зокрема іноземного походження [6 МИО 1.2.1-4] Пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МИО 1.2.1-5]

Мистецька діяльність 2.Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва Сприймає, аналізує, інтерпретує та критично оцінює художні образи у творах різних видів та жанрів музичного мистецтва; інтерпретує твори вербально і залучає невербальні засоби. Творить різними засобами і способами; обирає способи/засоби творення художніх музичних образів; бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах; імпровізує та поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду. Використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи.	Танці народів світу. Музичні й танцювальні традиції різних народів. Шедеври зарубіжного кіно та мультиплікації. Образний зміст і палітра видів та жанрів кіномистецтва. Взаємозв'язок видів та жанрів мистецтва на прикладах шедеврів мистецтва зарубіжжя.	Сприймання, інтерпретація музичних творів різних видів і жанрів музичного мистецтва, аналіз, інтерпретації і критичне оцінювання змісту, тем/сюжетів, особливостей засобів виразності видів та жанрів музичного мистецтва. Сприймання особливостей художніх образів творів, характерних ознак видів та жанрів зарубіжного мистецтва. Виконання пісень (хором, соло, ансамблем), у тому числі пісень з кіно та мультфільмів, набуття досвіду здійснення вокальної (мелодійної) та ритмічної імпровізації.	Порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МІО 1.2.2-1] Наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МІО 1.2.2-2] Мистецька діяльність Бере участь у виконавській творчості за власним вибором і вподобанням: співає в хорі/ ансамблі/ соло, грає на традиційних та/або електронних музичних інструментах [6 МІО 2.1.1-1] Відтворює характерні особливості сценічного персонажа в мовленні, міміці, пластиці тіла [6 МІО 2.1.1-2] Виконує народні пісні/обробки пісень, створює ескізи виробів/твори з етнічними мотивами із застосуванням знайомих художніх технік [6 МІО 2.1.2-1] Використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо) [6 МІО 2.3.1-2] Використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МІО 2.3.1-4] Бере участь у проектній діяльності [6 МІО 2.3.1-5]
--	---	---	---

Естетично перетворює навколишнє середовище: використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи; пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використанням знань і умінь з інших освітніх галузей, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання; бере участь у проєктній діяльності, використовує цифрові технології для втілення задуму, komponує прості відеоролики. Мистецька комунікація 3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту Оцінює власні мистецькі здобутки та власну творчість; демонструє власні досягнення, презентує результати власної творчості публічно. Шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує з		Музикування, створення музичного супроводу, інструментальної ритмічної імпровізації. Виконання пластичних рухів під інструментальну музику й музику з кіно та мультиплікації, пластична імпровізація. Театралізована творчість, ігрова діяльність, участь у створенні мистецьких проєктів. Самостійна робота з електронними джерелами.	Мистецька комунікація Характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями [6 МІО 3.1.1-1] Визначає сильні і слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях [6 МІО 3.1.1-2] Оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх [6 МІО 3.1.1-3] Встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь [6 МІО 3.1.1-4] Презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МІО 3.2.1-1] Аналізує інформацію від інших осіб з метою самовдосконалення (надання/отримання коментарів, пропозицій тощо), реагує на неї [6 МІО 3.2.1-2)
--	--	--	---

допомогою вчителя чи інших осібдібрані матеріали. Взаємодіє з іншими особами через мистецтво, бере участь у мистецьких і дослідницьких проєктах, долучається до мистецьких заходів; регулює власний емоційний стан засобами мистецтва; пояснює свої вподобання. Створює мистецький медіатекст у процесі художньої комунікації, поширює простий мистецький медіатекст під керівництвом учителя або інших осіб			Визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МІО 3.2.1-3] Долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників [6 МІО 3.3.1-1] Розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МІО 3.3.1-2] Висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МІО 3.3.1-3] Використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості 6 МІО 3.3.1-4] Пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МІО 3.3.1-6] Ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МІО 3.3.1-7] Бере участь в інсценізаціях календарно-обрядових дійств, народних ігор з використанням пісенного матеріалу, танцювальних рухів, елементів костюмів, атрибутів, гриму, інструментального супроводу [6 МІО 3.3.1-8] Пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення [6 МІО 3.4.1-1] Обирає із знайомих твори мистецтва, які найкраще відображають власні емоції [6 МІО 3.4.1-2] Пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МІО 3.4.1-3] Вирізняє художні засоби, які вплинули на враження від сприйнятого твору [6 МІО 3.4.1-4]
---	--	--	--

			Визначає улюблені види мистецької діяльності, пояснює, від чого отримує задоволення у своїй творчості [6 МИО 3.4.2-1] Виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МИО 3.4.2-3] Шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МИО 4.1.1-2] Упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МИО 4.1.1-3] Визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МИО 4.2.1-1] Виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації 6 МИО 4.3.1-1] Виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній мистецькій діяльності авторський продукт [6 МИО 4.3.1-2] Цитує твір із посиланням на автора[6 МИО 4.3.2-1]
--	--	--	--

Сторінками мистецтва зарубіжжя/ Образотворча складова

Мистецька грамотність 1.Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва. Пізнає особливості засобів художньої виразності різних творів живопису, графіки, скульптури, архітектури,	Мистецька подорож країнами зарубіжжя. Знайомство з палітрою образів творів живопису,графіки, скульптури, архітектури, дизайну,фотомистецтва,	Пізнання явищ мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології. Пізнання засобів художньої виразності в жанрах живопису, графіки, скульптури,	Описує особливості мови різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-1] Пояснює засоби виразності художнього образу у творах різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-2] Наводить приклади творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-3] Виокремлює жанрові ознаки творів різних видів мистецтва [6 МИО 1.1.1-4]
---	---	---	--

дизайну, фотомистецтва, декоративного мистецтва. Наводить приклади творів; пояснює засоби виразності художнього образу у творах образотворчого мистецтва. Характеризує засоби виразності художнього образу в різних видах та жанрах живопису, графіки, скульптури, архітектури, дизайну, фотомистецтва, декоративного мистецтва, наводить приклади творів. Розпізнає характерні риси пейзажів, анімалістичного жанру та натюрморту в образотворчому мистецтві; характерні жанрові ознаки в живописі, графіці, скульптурі, архітектурі, дизайні, фотомистецтві та декоративному мистецтві, розрізняє жанри й засоби виразності, наводить приклади різних жанрів образотворчого мистецтва, характеризує особливості технік та етапів виконання творів Мистецька діяльність 2.Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва Аналізує, інтерпретує і критично оцінює художні образи в різних видах	декоративного мистецтва різних народів. Мистецька подорож країнами зарубіжжя. Шедеври творів живопису і графіки зарубіжжя. Знайомство з творчістю зарубіжних живописців. Жанрове розмаїття та художні образи шедеврів живопису і графіки. Подорож країнами зарубіжжя. Видатні скульптори та архітектори зарубіжжя. Палітра художніх образів. Декоративне мистецтво народів світу. Оглядове знайомство із творчістю видатних фотохудожників та дизайнерів. Взаємозв'язок видів та жанрів мистецтва на прикладах шедеврів мистецтва	архітектури, дизайну, декоративного мистецтва. Оволодіння термінологією (за необхідністю для мистецької діяльності). Участь у бесідах, обговореннях, читання мистецького тексту, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок здійснення досліджень під керівництвом вчителя. Сприймання, інтерпретація художніх	Розрізняє види і наводить приклади українського фольклору (музичного, танцювального, ігрового тощо); різновиди українського декоративно-прикладного мистецтва [6 МІО 1.1.2-1] Виявляє обізнаність у календарно-обрядових діях як прообразі видів мистецтва [6 МІО 1.1.2-3] Орієнтується в особливостях народного мистецтва рідного краю [6 МІО 1.1.2-4] Виокремлює виразні засоби у творах різних видів мистецтва для пояснення власного враження [6 МІО 1.2.1-3] Пояснює цінності, закладені в художньому творі та коментує своє ставлення до них [6 МІО 1.2.1-5] Порівнює художні образи з явищами навколишнього середовища [6 МІО 1.2.2-1] Наводить приклади зв'язків між видами мистецтва, синтезу мистецтв; пояснює зв'язки між мистецтвом і життям [6 МІО 1.2.2-2] Мистецька діяльність Виконує зображення, зокрема замальовки з натури і за уявою, розробляє ескізи для сценічних виступів тощо;
---	--	---	---

мистецтва; цілісно охоплює увагою твір під час сприймання, керує увагою; передає враження від творів вербально/невербально (різними художніми засобами); застосовує у процесі вербальної інтерпретації знайому термінологію, пояснює цінності, закладені в жанрах мистецтва, та коментує своє ставлення до них. Творить різними засобами і способами; виконує зображення, розробляє ескізи різних видів та жанрів мистецтва; застосовує різні прийоми, художні техніки з урахуванням сучасних тенденцій у різних жанрах мистецтва; виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму;використовує створення зображень у різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо), створює ескізи виробів/твори із застосуванням знайомих художніх технік у різних жанрах; імпровізує, створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами, естетично	зарубіжжя. Знайомство із шедеврами зарубіжного мистецтва різних видів та жанрів. Техніки, способи, послідовність створення творів мистецтва різних жанрів.	творів із дотриманням характерних жанрових ознак у різних видах мистецтва. Виконання тренувальних, навчальних вправ оволодіння різними образотворчими техніками, створення ескізів, схем; відпрацювання основних елементів композиції, розпису, ліплення, підготовка до виконання творчих завдань. Виконання творчих завдань різними засобами і способами із застосуванням різних прийомів, художніх технік, матеріалів, форматів, імпровізація з кольорами, лініями, формами. Набуття практичних навичок щодо застосування різних технік, прийомів та матеріалів для реалізації творчого задуму в роботах	застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, засоби дизайну тощо [6 МІО 2.1.1-3] Використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), komponує прості відеоролики [6 МІО 2.1.1-4] Виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму [6 МІО 2.1.1-5] Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо) [6 МІО 2.2.1-2] У запропонованому вчителем завданні робить спроби виконання нових незвичних прийомів роботи [6 МІО 2.2.1-3] Спостерігає за навколишнім середовищем, фіксує (фото, відео, замальовки тощо) і презентує власні спостереження [6 МІО 2.3.1-1] Пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використанням знань і умінь з інших освітніх галузей [6 МІО 2.3.1-3] Використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва [6 МІО 2.3.1-4] Бере участь у проектній діяльності [6 МІО 2.3.1-5]
---	---	---	--

перетворює навколишнє середовище і презентує власні спостереження, використовує знання й уміння з інших освітніх галузей, бере участь у проєктній діяльності. Використовує цифрові технології для втілення задуму, зокрема створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж), komponує прості відеоролики. Мистецька комунікація 3.Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту. Оцінює власні мистецькі здобутки; оцінює власні успіхи та досягнення,		з дотриманням жанрових ознак. Створення композицій із зображеннями в статиці та динаміці. Набуття досвіду та оволодіння способами зображення і передачі простору засобами лінійної та повітряної перспективи з дотриманням законів композиції. Створення розписів, орнаментів тощо в різних жанрах образотворчого мистецтва. Участь у мистецьких проєктах, пізнання мистецьких професій. Презентація результатів власної творчості публічно, пояснення задуму. Обговорення особливостей використання	Мистецька комунікація Характеризує власну творчість за колективно визначеними критеріями [6 МІО 3.1.1-1] Визначає сильні і слабкі сторони своєї роботи в чітких формулюваннях [6 МІО 3.1.1-2] Оцінює власні успіхи і досягнення, зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх [6 МІО 3.1.1-3]
---	--	---	--

зауважує помилки та частково самостійно виправляє їх. Демонструє, презентує результати власної творчості публічно; взаємодіє з іншими особами через мистецтво, бере участь в обговоренні творів мистецтва, мистецьких і дослідницьких проєктах, долучається до мистецьких заходів. Висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва; регулює власний емоційний стан засобами образотворчого мистецтва, добирає та оцінює джерела інформації про мистецтво: визначає з допомогою вчителя чи інших осіб джерела інформації про мистецтво. Обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження; шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання.		засобів виразності у своїх роботах. Презентація робіт у колективних виставках творчих робіт, оцінювання та обговорення результатів колективної творчості.	Встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь [6 МІО 3.1.1-4] Презентує результати власної творчості публічно, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати [6 МІО 3.2.1-1] Аналізує інформацію від інших осіб з метою самовдосконалення (надання/отримання коментарів, пропозицій тощо), реагує на неї [6 МІО 3.2.1-2) Визнає можливість різного втілення творчого задуму, відстоює свою позицію у творчості [6 МІО 3.2.1-3] Долучається до мистецьких заходів; виконує різні ролі в спільному творчому процесі, дослухається до творчих ідей інших осіб; визнає різні позиції та оцінки учасників [6 МІО 3.3.1-1] Розуміє значення партнерства в спільній мистецькій творчості [6 МІО 3.3.1-2] Висловлює свою думку в обговореннях творів мистецтва [6 МІО 3.3.1-3] Використовує власний досвід і різні види інформації під час колективної творчості 6 МІО 3.3.1-4] Складає план своїх дій у створенні колективного художнього продукту [6 МІО 3.3.1-5] Пропонує способи розв'язання завдань в разі виникнення труднощів [6 МІО 3.3.1-6] Ділиться спостереженнями в навколишньому середовищі і соціумі, підтверджує думку аргументами [6 МІО 3.3.1-7] Пояснює свої вподобання, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб із свого оточення [6 МІО 3.4.1-1]
--	--	---	--

			Обирає із знайомих твори мистецтва, які найкраще відображають власні емоції [6 МІО 3.4.1-2] Пояснює вплив творів на зміну власного емоційного стану [6 МІО 3.4.1-3] Визначає улюблені види мистецької діяльності, пояснює, від чого отримує задоволення у своїй творчості [6 МІО 3.4.2-1] За потреби обирає види художньо-творчої діяльності для задоволення [6 МІО 3.4.2-2] Виражає свої почуття та емоції різними художніми засобами, застосовує ці засоби окремо чи в поєднанні [6 МІО 3.4.2-3] Обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження [6 МІО 4.1.1-1] Шукає і добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [6 МІО 4.1.1-2] Упорядковує з допомогою вчителя чи інших осіб дібрані матеріали [6 МІО 4.1.1-3] Визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво [6 МІО 4.2.1-1] Виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі художньої комунікації [6 МІО 4.3.1-1] Виявляє і використовує за допомогою вчителя чи інших осіб у власній мистецькій діяльності авторський продукт [6 МІО 4.3.1-2] Цитує твір із посиланням на автора [6 МІО 4.3.2-1]
--	--	--	--

III. ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ УКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ:

1. Державний стандарт базової середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів від 30 вересня 2020 о № 898 Київ

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>

Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі та базові знання зазначені в додатку 19 Державного стандарту.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі зазначені в додатку 20.

2. Модельна навчальна програма «Мистецтво». 5-6 класи»(інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л.Г.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України(наказ МОН № 795 від 12.07.2021)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Kondratova.23.07.pdf>

3. Підручник «Мистецтво» (автори: Кондратова Л.Г. – ТЕРНОПІЛЬ: НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН. 2023 – 286с.).

<https://pidruchnyk.com.ua/2690-mystetstvo-6-klas-kondratova-2023.html>

IV. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯРЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

1. Інструменти оцінювання:

- Формувальне оцінювання;
- Оцінювання результатів навчання згідно додатку 2 наказу Міністерства Освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» від 01.04.2022р. № 289 до методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

2. Критерії контролю груп загальних результатів:

МІО 1 – пізнає, аналізує та інтерпретує твори мистецтва;

МІО 2 – здійснює практичну мистецьку діяльність;

МІО 3 – виявляє естетичне ставлення: емоційне, оцінне, критичне.

V. ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА.

Календарно-тематичне планування не є складовою частиною навчальної програми.

Календарно-тематичний план розробляється вчителем самостійно. Обсяг запланованих годин за планом не повинен перевищувати або бути меншим за обсяг годин навчального плану освітньої програми закладу освіти. Учитель сам визначає необхідний обсяг годин на вивчення теми, може змінювати послідовність їх вивчення, визначати обов'язкові види робіт. Форма ведення календарно-тематичного плану є

довільною. Календарне планування може розроблятися на семестр або на весь навчальний рік, розглядається і погоджуються заступником директора з навчально-виховної роботи.